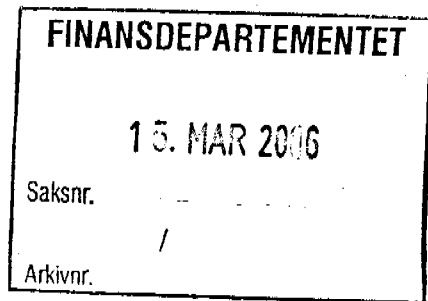
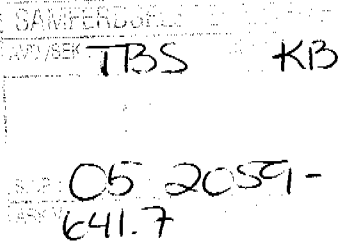

Advokatforeningen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Sendes også som e-post: kjersti.bakken@sd.dep.no

Deres ref: 05/2059-
KB

Vår ref: #37036v1/kg-kg

Saksbehandler: Katrine Gaye
kg@jus.no

10.03.2006

Høringsuttalelse - om forslag til tiltak mot kjøring under påvirkning av andre stoffer enn alkohol

Vi viser til departementets høringsbrev av 05. desember 2005 vedrørende om forslag til tiltak mot kjøring under påvirkning av andre stoffer enn alkohol.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som en uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for strafferett og straffeprosess. Lovutvalget består av Harald Stabell, (leder), Erik Keiserud, Håkon Helle, Hjallis Bakke, Gunhild Lærum, Ina Strømstad, John Christian Elden og Nils Aga.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

Arbeidsgruppen anbefaler at det settes inn en rekke ulike tiltak mot kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol. Blant forslagene er økt fokus på opplysningsarbeid, trafikkopplæring, trafikk-kontroller, samt innføring av faste legale påvirkningsgrenser for når påvirkning anses å foreligge.

Advokatforeningen begrenser høringsuttalelsen til arbeidsgruppens forslag om å innføre en fast legal påvirkningsgrense. De øvrige forslagene krever ikke spesielle merknader.

1 NÆRMERE OM ARBEIDSGRUPPENS FORSLAG OM LEGAL PÅVIRKNINGSGRENSE

Som bakgrunn for forslaget viser arbeidsgruppen til at påvirkning av andre stoffer enn alkohol er et økende trafikalt problem. Arbeidsgruppen viser til undersøkelser de siste årene der det er påvist andre stoffer enn alkohol i et økende antall prøver som tas ved mistanke om ruspåvirket kjøring.

For å møte denne utviklingen foreslår arbeidsgruppen i forslaget pkt 11.5.2 at påtalemyndigheten bør ha til disposisjon en vegtrafikklov som gir mulighet til effektiv oppfølging av saker med annen rus enn alkohol. Det anbefales derfor at det etableres en lovgivning som – der det er mulig – likestiller kjøring under påvirkning av alkohol med kjøring under påvirkning av andre rusmidler. Det foreslås to lovendringer: 1) Det etableres faste grenser for påvirkning, og 2) straffutmålingen bør reguleres for de enkelte rusmidler tilsvarende som for alkohol i vegtrafikklovens § 31 andre ledd.

Arbeidsgruppen drøfter om det bør innføres en nullgrense (ref pkt 11.6). Arbeidsgruppen går ikke inn for en slik lav grense. Som begrunnelse anføres at for stoffer med lang nedbrytningstid vil bilførere kunne straffedømmes uten at man har utgjort noen trafikksikkerhetsrisiko, hvilket vil være rettspolitisk uheldig. I stedet bør den legale påvirkningsgrense settes lavt, etter modell for innføring av promillegrensen på 0,2.

2 BEMERKNINGER TIL FORSLAGET

2.1 Forslaget om fast legal grense for påvirkning

Innføring av en fast legal grense for påvirkning av annet enn alkohol bør vurderes ut fra to forhold:

- 1) Bør det innføres en fast legal grense for å omfatte tilfeller av ruspåvirkning som i dag ikke rammes? Dette spørsmålet behandles under punkt 2.1.1 nedenfor
- 2) Bør det innføres en fast legal grense fordi en slik grense i seg selv er hensiktsmessig. Dette spørsmålet behandles under punkt 2.1.2 nedenfor.

2.1.1

Dagens regelverk i veitrafikkloven og i legemiddeloven rammer bruk og kjøring i påvirket tilstand. I vegtrafikkloven er det dog en nedre grense for ruspåvirkning, tilsvarende minst 0,2 promille. Spørsmålet er om det bør innføres en fast legal grense

for annen påvirkning som settes så lavt at lavere påvirkning enn tilsvarende 0,2 promille omfattes.

Da lovgiver nedjusterte promillegrensen til 0,2, men uten å innføre en nullgrense for påvirkning, var det bl a under henvisning til at lavere påvirkningsgrad enn 0,2 promille ikke utgjorde en trafikkrisiko. Samme hensyn vil gjøre seg gjeldende der påvirkningen skyldes annet enn alkohol; Det er den trafikkfarlige atferden som bør rammes av vegtrafikkloven. Det bør derfor ikke beheftes med straffansvar om bilføreren er påvirket av annet enn alkohol som ikke utgjør en trafikksikkerhetsrisiko. Etter dagens system "omregnes" slik påvirkning til promille, og det er ikke belagt med straffansvar om ruspåvirkningen ikke ledsaget en påvirkning tilsvarende minst 0,2 promille. En fast legal grense som settes lavere en slik påvirkning bør derfor ikke innføres.

2.1.2

Spørsmålet om innføring av en fast legal grense er vurdert flere ganger tidligere.

Allerede i St meld nr 37 (1996-97) Norsk veg- og vegtrafikkplan 1998-2007 ble det påpekt at kjøring under påvirkning av andre rusmidler enn alkohol synes å være økende. Samferdselsdepartementet vurderte derfor behov for endringer i regelverket, men kom til at det ikke var hensiktsmessig. Spørsmålet ble igjen tatt opp i St prp nr 1 (1998-99). Det ble konkludert med at dagens system med individuell helhetsvurdering av påvirkningsspørsmålet fungerer tilfredsstillende og at det i Norge avdekkes og straffes flere tilfeller av denne type ruspåvirket kjøring enn for eksempel i Danmark, Sverige og Finland. Sistnevnte skyldes etablering av et systematisk opplegg for avdekking av slik påvirket kjøring, herunder også godt fundert bevismateriale, gjennom samarbeidsrutiner mellom politi og legemyndigheter. Det ble på denne bakgrunn ikke foreslått endringer i vegtrafikklovens bestemmelser, men lagt opp til en fortsatt, løpende vurdering av problemstillingen.

Advokatforeningen kan vanskelig se at spørsmålet stiller seg annerledes i dag, og det kan fremheves flere innsigelser til å innføre en fast legal grense:

- Det er kjent at det ikke finnes en absolutt sammenheng mellom stoffkonsentrasjoner i blodet og graden av påvirkning. Det innebærer at inntaket ikke nødvendigvis er omvendt proporsjonal med trafikksikkerhetsrisikoen; Dette bl a fordi graden av påvirkning varierer med individuelle forhold som f.eks. opparbeidet toleranse for rusmidlet. En fast grense vil ikke kunne hensynta slike individuelle forhold. Konsekvensen kan dermed bli at bestemmelsen rammer *ulik* grad av påvirkning *likt*. Dagens system med en konkret helhetsvurdering bidrar til bedre rettssikkerhet enn en fast legal grense.

Det er nødvendig med ytterligere kunnskap om sammenhengen mellom inntak av ulike stoffer og trafikkrisiko. Nødvendig forskning gjenstår før man bør konkludere om det er hensiktsmessig å innføre faste legale grenser.

- Det er grunn til å tro at mange stofftyper ikke lar seg regulere ved faste legale grenser. Det kan f. eks gjelde stoffer som brukeren over tid kan opparbeide toleranse for. Likeledes vil det være vanskelig å regulere tilfeller av blandingspåvirkning, som det erfaringsvis er mange av. Det fremstår derfor lite hensiktsmessig å regulere noen få typetilfeller ved en fast legal grense.

- Loven kan fremstå som lite forutsigbart dersom det fastsettes en legal nedre grense for enkeltstoffer, samtidig som blandingsrus innenfor legale grensene samlet sett kan lede til påvirkning.
- Stoffet med lang nedbrytningstid tilsier en legal grense som ligger nokså høyt. Det kan gi gale signaler til bilførere om at bilkjøring og inntak av rusmidler ikke hører sammen.

På denne bakgrunn mener Advokatforeningen at det ikke er grunnlag for å innføre en fast legal grense.

2.2 Forslaget om regulering av straffutmålingen

Påvirkning av annet enn alkohol er ikke direkte regulert i vegtrafikkloven § 31 andre ledd. På den annen side anvendes bestemmelsen, i hvert fall i underrettspraksis, tilsvarende på slik påvirkning. Advokatforeningen slutter meg til Arbeidsutvalgets syn om at det er hensiktsmessig å foreta en lovendring av bestemmelsen slik at påvirkning av andre rusmidler reguleres uttrykkelig i bestemmelsen.

Ærbødigst

Anders Ryssdal
leder

Merete Smith
generalsekretær